

19 Ιουνίου 1566

Ο Ιάκωβος Σκοτίας και Αγγλίας

Ο Ιάκωβος Στ' της Σκοτίας γεννήθηκε στις 19 Ιουνίου του 1566. Ήταν οκτώ μηνών, όταν δολοφονήθηκε ο πατέρας του. Δέκα μηνών, είδε για τελευταία φορά την μητέρα του, Μαρία Στούαρτ. Στον θρόνο ανέβηκε λίγο μετά τα πρώτα γενέθλιά του. Όσο να ενηλικιωθεί στα 17 του, είδε να δολοφονούνται γύρω του ο ένας αντιβασιλιάς μετά τον άλλο. Οι μισές από τις κουβέντες του ήταν βρισιές. Περπατούσε άτσαλα και μια δυο φορές τον χρόνο υπέκυπτε στις πιέσεις των γύρω του να κάνει ένα μπάνιο. Παντρεύτηκε την καθολική πριγκίπισσα Άννα της Δανίας αλλά ούτε με τον καθολικισμό τα πήγαινε καλά ούτε με τις γυναίκες. Προτιμούσε τους άνδρες, κυρίως προτεστάντες για να μην έχει θρησκευτικά διλήμματα. Προσπάθησε να βάλει την εκκλησία κάτω από την κρατική διοίκηση αλλά δεν τα κατάφερε. Στα 1588, έμαθε ότι το βασιλικό συμβούλιο της Ελισάβετ τον ανακήρυξε διάδοχο του αγγλικού θρόνου ως μόνου, μέσω της αποκεφαλισμένης μητέρας του, Μαρίας Στούαρτ, απογόνου του Ερρίκου Ζ', ιδρυτή της δυναστείας.

Στις 5 Απριλίου του 1603, ο Ιάκωβος Στ' της Σκοτίας ξεκίνησε μια θριαμβική πορεία προς το Λονδίνο. Έφθασε εκεί ως Ιάκωβος Α' της Αγγλίας. Τα δυο βασίλεια βρέθηκαν κάτω από το ίδιο στέμμα. Έμελλε και να ενωθούν μετά από 104 χρόνια. Με τους Άγγλους να απεύχονται μια τέτοια λύση: Ήδη, οι Σκοτσέζοι αριστοκράτες που ακολουθούσαν τον Ιάκωβο, τους φαίνονταν αγροίκοι, απολίτιστοι, άπληστοι και γεννημένοι ραδιούργοι.

Στα 22 χρόνια της βασιλείας του, ο Ιάκωβος επέδειξε σπάνια ανικανότητα. Στην ουσία, η Αγγλία επέζησε επειδή γύρω του βρέθηκαν ικανοί άνθρωποι, συνεχιστές της ελισαβετιανής πολιτικής και πρακτικής. Το οργανωμένο δίκτυο που πιο πριν προστάτευε την Ελισάβετ, ανακάλυψε έγκαιρα τρεις συνωμοσίες εναντίον του βασιλιά. Η «συνωμοσία της πυρίτιδας», όπως την είπαν (βλ. 5.11.1605), είχε στόχο την ανατίναξη του κοινοβουλίου και τον θάνατο όλων των εκπροσώπων μαζί με τον Ιάκωβο. Την είχαν οργανώσει φανατικοί καθολικοί. Δεν έμεινε ούτε ρουθούνι τους στο Λονδίνο.

Όμως, πλάι στον βασιλιά ευδοκιμούσαν και κάθε είδους αρπακτικά. Το δημόσιο χρήμα για το οποίο τόσο πολύ είχε φροντίσει η Ελισάβετ, διασκορπιζόταν σε αμφίβολες δραστηριότητες που πάντα κάποιους ευνοούσαν. Οι πιστώσεις που το κοινοβούλιο ψήφισε για μια εκστρατεία στη Βοημία (1624), σπαταλήθηκαν. Το κοινοβούλιο κατηγόρησε την αυλή. Το σπέρμα της εξέγερσης ρίζωσε στη γη.

Ο Ιάκωβος πέθανε στα 1625. Τον διαδέχτηκε ο γιος του, Κάρολος Α'. Έμελλε να ανατραπεί και να εκτελεστεί από τον Κρόμγουελ και τους «κοινοβουλευτικούς»

1788: Στη βυθισμένη στο χάος Γαλλία εξεγείρεται και η περιοχή της Πο των Πυρηναίων. Είχαν προηγηθεί οι εξεγέρσεις στις Ρεν (9 - 10 του Μάη), Γκρενόμπλ (7 του Ιουνίου) και Ντιζόν (11 του Ιουνίου). Ο Λουδοβίκος ΙΣΤ' σύρθηκε στη σύγκληση του συμβουλίου των γενικών τάξεων. Πραγματοποιήθηκε τον επόμενο χρόνο κι οδήγησε στη Γαλλική επανάσταση.

1867: Μετά την εγκατάλειψή του από τον Ναπολέοντα Γ' της Γαλλίας, αιχμαλωτίζεται κι εκτελείται από υποστηρικτές του Χουαρέζ, ο από το 1864 αυτοκράτορας του Μεξικού Μαξιμιλιανός. Είχε γεννηθεί το 1832 ως αρχιδούκας της Αυστρίας.

1944: Αρχίζει η μάχη των Φιλιππίνων, όταν ο στόλος των Γιαπωνέζων επιτίθεται σε πλοία των ΗΠΑ με σκοπό μια απόβαση στην Σαϊπάν. Κατέληξε σε σοβαρές απώλειες της Ιαπωνίας σε πλοία και αεροπλάνα.

1953: Εκτελούνται στην ηλεκτρική καρέκλα στις φυλακές Σινγκ Σινγκ ο Ιούλιος και η Έθελ Ρόζενμπεργκ, ως κατάσκοποι της Σοβιετικής Ένωσης. Ήταν τα πιο διάσημα θύματα της εποχής του μακαρθισμού.

1961: Με εγγλέζικο δάκτυλο, δημιουργείται στη Μέση Ανατολή το τεχνητό κράτος του Κουβέιτ.

1994: Ο Μισέλ Ροκάρ παραιτείται από την αρχηγία του Σοσιαλιστικού κόμματος της Γαλλίας.

2000: Με ομόφωνη απόφαση του συμβουλίου κορυφής της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Πορτογαλία, η Ελλάδα γίνεται δεκτή στην ΟΝΕ και στη ζώνη του ευρώ.

2008: Ο άλλοτε «στρατηγός» του ΠΑΣΟΚ Θόδωρος Τσουκάτος παραδέχεται ότι το 1999 αποδέχτηκε πρόταση του πρώην γενικού διευθυντή της Siemens Μιχάλη Χριστοφοράκου για εισφορά ενός εκατομμυρίου μάρκων (περίπου 420.000 ευρώ), τα οποία όπως είπε προώθησε στα ταμεία του κόμματος.

2022: Στις βουλευτικές εκλογές της Γαλλίας, το κόμμα «Μαζί» του προέδρου Μακρόν κερδίζει τη σχετική πλειοψηφία εκλέγοντας 245 βουλευτές (38,6%), έναντι 131 του Συνασπισμού της Αριστεράς (31,6%) με επικεφαλής τον Μελανσόν. Η ακροδεξιά της Λεπέν εκλέγει 89 βουλευτές (17,3%) και το ρεπουμπλικανικό κόμμα 61 (7%).

Η 19^η Ιουνίου στον πολιτισμό

19 Ιουνίου 1623

Ο Μπλεζ Πασκάλ

Το παιδί θαύμα που γεννήθηκε στις 19 Ιουνίου 1623, στη Γαλλία, λεγόταν Μπλεζ Πασκάλ. Μέσα σε ελάχιστα χρόνια, αναγνωρίστηκε ως ένας από τους μεγαλύτερους μαθηματικούς και φιλοσόφους της εποχής του: Στα 12, έλυne με μεγάλη ευκολία γεωμετρικά προβλήματα, δύσκολα ακόμα και για φτασμένους μαθηματικούς. Στα 16, έγραψε το πρώτο του σύγγραμμα «Περί κωνικών τομών». Στα 18, παρουσίασε την εφεύρεσή του: Την πρώτη λογιστική μηχανή. Συνέχισε γράφοντας μελέτες για το κενό, για την ισορροπία των υγρών και για το εξάγραμμο (το γνωστό στους μαθηματικούς «θεώρημα του Πασκάλ»). Προχώρησε στον υπολογισμό των πιθανοτήτων, παρουσίασε μια ακόμη εφεύρεση, το υδραυλικό πιεστήριο, και κατέπλησσε τους πάντες με τις ανακαλύψεις του.

Στα 29 του, ο κόσμος περίμενε με αγωνία, ποια θα είναι η επόμενη ανακάλυψή του.

Κατέπληξε για άλλη μια φορά αλλά για άλλο λόγο: Τα βρόντησε, απαρνήθηκε τον εγκόσμια, αποσύρθηκε στην εξοχή κι άρχισε να ζει ασκητική ζωή, αφιερωμένη στη μελέτη φιλοσοφικοθρησκευτικών θεμάτων. Προσχώρησε στο δόγμα του ιανсениσμού που δίδασκε τη θεωρία ότι η θεία χάρη παρέχεται σε ορισμένα μόνο άτομα και αποκλείεται από άλλα. Τη θεωρία αυτή την είχε εισάγει ο Ολλανδός θεολόγος Κορνήλιος Ιάνσεν (1585 - 1638) που προσπάθησε να συγκεράσει τις απόψεις ανάμεσα στους μεταρρυθμιστές και τους αντιμεταρρυθμιστές. Το αποτέλεσμα, όμως, ήταν να διδάσκει πως η ελευθερία του ανθρώπου πρέπει να περιοριστεί.

Ο Πασκάλ άρχισε πολεμική εναντίον του πανεπιστημίου της Σορβόνης, των καζουιστών (δόγμα που ασχολιόταν με θέματα της συνείδησης) και των ιησουϊτών που ήταν και οι κυριότεροι εχθροί του ιανсениσμού. Από το 1658, όταν πια ήταν 35 χρόνων, άρχισε να γράφει την «Απολογία του χριστιανισμού». Ο πρόωρος θάνατός του, τέσσερα χρόνια αργότερα, άφησε το έργο αυτό μισοτελειωμένο.

1906: Γεννιέται στο Βερολίνο ο χημικός σερ Έρνεστ Μπόρις Τσέιν, γνωστός για την πρωτοποριακή του δουλειά με την πενικιλίνη. Το 1945 μοιράστηκε το βραβείο Νόμπελ ιατρικής με τον Αλεξάντερ Φλέμινγκ.

1921: Γεννιέται ο Λουί Ζουρντάν (Λουί Ζαντρ), Γάλλος ηθοποιός θεάτρου και κινηματογράφου. Πρωταγωνίστησε στα έργα «Γκίγκι», «Τρία νομίσματα σε ένα σιντριβάνι» και στον τηλεοπτικό «Δράκουλα».

1951: Πεθαίνει ο ποιητής Άγγελος Σικελιανός («Πρόλογος στη ζωή», «Επικοί», «Μήτηρ θεού», «Πάσχα των Ελλήνων» κ.α.). Οραματίστηκε να ιδρύσει στους Δελφούς μια καινούργια, παγκόσμια πνευματική αμφικτιονία με «Δελφικές Εορτές» (έγιναν το 1927 και

το 1930 με παραστάσεις αρχαίας τραγωδίας, εκθέσεις λαϊκής τέχνης, γυμνικούς αγώνες και λαϊκούς χορούς). Είχε γεννηθεί το 1884.

2009: Εκτοξεύεται από το ακρωτήριο Κανάβεραλ πύραυλος Άτλας που φέρει δυο διαστημικά οχήματα με αποστολή την χαρτογράφηση της Σελήνης.